

EDUCATION AND TECHNOLOGY IN INFORMATION SCIENCE *ETIS*

Faculty of Letters, Department of Information and Records Management

---

E-ISSN 2980-3438 • December 2024 • Volume 02 • Issue 02

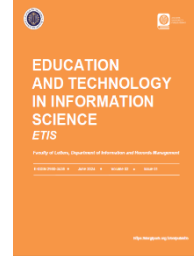

Education and Technology in Information Science

ETIS

Yılda iki kez [Haziran-Aralık] yayımlanır
Published semi-annually [June-December]

e-ISSN: 2980-3438

Dergi Sahibi / Owner of Journal

Prof. Dr. Süleyman ÇİĞDEM • Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dekanı • scigdem@atauni.edu.tr

Başeditör / Editor-in-Chief

Doç. Dr. Nermin ÇAKMAK • Atatürk Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü nermin.cakmak@atauni.edu.tr

Editör Kurulu / Editors

Doç. Dr. Ömer KOÇAK • Atatürk Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü • kocakomer@atauni.edu.tr
Prof. Dr. Engin BAYSEN • Yakın Doğu Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi • engin.baysen@neu.edu.tr
Prof. Dr. Tomasz KRUSZEWSKI • Nicolaus Copernicus Üniversitesi Bilişsel Bilimler Bölümü • tomkrus@umk.pl
Prof. Dr. Małgorzata FEDOROWICZ-KRUSZEWSKA • Nicolaus Copernicus Üniversitesi Bilgi Alanı Araştırma Bölümü
Bilgi ve İletişim Araştırmaları Enstitüsü • fema@umk.pl

İngilizce Dil Editörleri / English Language Editors

Dr. Öğr. Üyesi Cansu GÜR • Atatürk Üniversitesi Amerikan Kültürü ve Edebiyatı Bölümü •
cansu.gur@atauni.edu.tr
Magdalena URBANSKA • magdalena.urbanska.nl@gmail.com
Hilal SEZGİN • Kemer Halk Eğitim Merkezi • hilalakyuz@hotmail.com

İstatistik Editörü / Editor-in-Statistics

Dr. Öğr. Üyesi Kamber KAŞALI • Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyoistatistik ve Tıp Bilişimi Anabilim Dalı
kamber@atauni.edu.tr

Editör Yardımcıları / Editorial Assistants

Arş. Gör. Talih ÖZTÜRK • İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü • talih.ozturk@ikc.edu.tr
Gurbet EVSEL • COBB County Library System • gurbetevsel@gmail.com

Teknik Editör / Technical Editor

Arş. Gör. Dr. Mehmet Kürşat DEĞER • Atatürk Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü •
kursat.deger@atauni.edu.tr

Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü yayın organı olan **Education and Technology in Information Science (ETIS)**, kütüphane ve enformasyon bilimi alanında eğitim ve teknoloji konularında disiplinlerarası temel ve uygulamalı çalışmalarını yayımlayan hakemli, uluslararası bilimsel bir dergidir. 2022 yılında kurulan ETIS, yılda iki sayı (Haziran, Aralık) ve elektronik olarak yayımlanmaktadır. Yayın dili Türkçe ve/veya İngilizce'dir. Açık erişim yaklaşımını benimsemektedir. Makale, yazı vb. için herhangi bir işlem ücreti talep edilmemektedir. ETIS'e gönderilen makaleler ve yazılar Editör Kurulu ve Hakem Kurulu incelemesinden geçer. Editöryal incelemeden geçen araştırma makaleleri, Hakem Kurulu tarafından çift körleme yöntemiyle bilimsel olarak değerlendirilir. Makalelerde ve yazılarda yer alan fikir, görüş, düşünce, öneri vb.' den yazar/ları sorumludur. Yazılardaki görüşler ETIS'in görüşü olarak değerlendirilemez.

The Education and Technology in Information Science (ETIS) is the official publication of the Atatürk University, Faculty of Letters, Department of Information and Document Management. It is a peer-reviewed, international scientific journal that publishes interdisciplinary basic and applied studies on education and technology in the field of library and information science. Established in 2022, ETIS is published biannually (June and December) and electronically. Publication language is Turkish and/or English. It adopts an open access approach. No processing fee is required for articles to be submitted to the journal. Articles submitted to the ETIS are reviewed by the Editorial Board and the Referee Board. Research articles that pass the editorial review are evaluated scientifically by the Referee Board using the double-blind method. The author/s are responsible for the ideas, opinions, thoughts, suggestions, etc. contained in the articles. The opinions in the articles cannot be considered as the opinions of the ETIS.

Dergi İletişim / Journal Communication

Yayımlayan/Publisher • Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü / Atatürk University, Faculty of Letters, Department of Information and Document Management
Posta Adresi / Postal Address: Atatürk Üniversitesi Yeni Edebiyat Fakültesi 25400, Yakutiye, Erzurum/ TÜRKİYE / TURKEY

Tel/Phone: +90 442 231 11 11 / 8122

Web: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/etis>

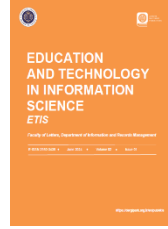

Education and Technology in Information Science

ETIS

<https://dergipark.org.tr/en/pub/etis>

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Sayfa / Page

Araştırma Makalesi / Research Article

Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Kütüphane ve Diğer Çalışma Alanları Arasındaki Verimlilik Farkının Değerlendirilmesi 37

Evaluation of the Efficiency Difference Between Library and Other Study Areas of Medical School Students

Kamber KAŞALI, Furkan BAYRAM, Ahmet Said YAZICI, Ahmet Nebil ÖZBEY, Emre UÇAR, Zeynep Bengisu AYKILIÇ, Yağmur UYGUN, Sena Nur ÜNLÜ, Elanur CAMCI, İrem Nur ŞAHİN, Mihriban AKKAYA, Gülay ACAR, Vildan BAYKAL, Betül KAŞALI

Kitap İncelemesi / Book Review

Özdemir, E. (2024). Türkiye’de Üniversite Kütüphane Binaları İçin Mimari Program Rehberi. Ankara. Nobel Bilimsel Eserler. ISBN: 978-625-393-921-2 44

Özdemir, E. (2024). Architectural Program Guide for University Library Buildings in Turkey. Ankara. Nobel Bilimsel Eserler. ISBN: 978-625-393

Osman Furkan ESGİDİR

Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Kütüphane ve Diğer Çalışma Alanları Arasındaki Verimlilik Farkının Değerlendirilmesi

Evaluation of the Efficiency Difference Between Library and Other Study Areas of Medical School Students

Kamber KAŞALI¹
Furkan BAYRAM²
Ahmet Said YAZICI²
Ahmet Nebil ÖZBEY²
Emre UÇAR²
Zeynep Bengisu AYKILIÇ²
Yağmur UYGUN²
Sena Nur ÜNLÜ²
Elanur CAMCI²
İrem Nur ŞAHİN²
Mihriban AKKAYA²
Gülşay ACAR²
Vildan BAYKAL²
Betül KAŞALI³

¹Atatürk Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Temel Tıp Bilimleri Bölümü, Biyoistatistik ve Tıp Bilişimi Ana Bilim Dalı, Erzurum, Türkiye
²Atatürk Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıp Fakültesi Lisans Öğrencisi, Erzurum, Türkiye
³Atatürk Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü, Yüksek Lisans Öğrencisi, Erzurum, Türkiye

ABSTRACT

Many studies aim to compare the efficiency of libraries and other study areas for university students. The failure of students to adequately utilize library resources and the difficulties in accessing these resources indicate that improvements are necessary to enhance the efficiency of libraries. This study aims to examine the focus and efficiency levels of medical students in different study environments. The effects of quiet study environments and individual versus group study habits are being investigated. Additionally, the impact of the library environment on motivation has also been considered. In the research, a cross-sectional study was planned, and a survey was utilized to assess the focus and efficiency levels of the participants. The results demonstrate that quiet and individual study environments are perceived as the most productive by medical students. A strong positive correlation was found between focus levels in quiet environments and individual study performance ($r = .442$). Group study sessions, while associated with increased motivation due to social interaction, were linked to lower efficiency levels compared to individual study. It has been determined that the comfort of the study environment positively affects students' efficiency ($r = .266$). Finally, medical students who can concentrate well in quiet environments were found to be more successful in individual study efficiency, motivation, and studying during early hours ($p < .05$). This study reveals that students' preferences for study areas and styles have a significant impact on their academic success.

Keywords: Medicine, Library, Efficiency, Student

ÖZ

Birçok çalışma, üniversite öğrencileri için kütüphane ve diğer çalışma alanlarının verimliliğini karşılaştırmayı hedeflemektedir. Öğrencilerin kütüphane kaynaklarından yeterince faydalanamaması ve erişim zorlukları, kütüphanelerin verimliliğini artırmak için iyileştirilmesi gerektiğini göstermektedir. Bu çalışma, tıp fakültesi öğrencilerinin farklı çalışma ortamlarındaki odaklanma ve verimlilik düzeylerini incelemeyi amaçlamaktadır. Sessiz çalışma ortamları ve bireysel ile grup çalışma alışkanlıklarının etkileri araştırılmaktadır. Ayrıca, kütüphane ortamının motivasyona olan etkisi de göz önünde bulundurulmuştur. Araştırmada, katılımcıların odaklanma ve verimlilik düzeylerini değerlendirmek için kesitsel bir araştırma planlanmış ve anket kullanılmıştır. Sonuçlar, sessiz ve bireysel çalışma ortamlarının, tıp öğrencileri tarafından en verimli alanlar olarak algılandığını göstermektedir. Sessiz ortamlardaki odaklanma düzeyi ile bireysel çalışma performansı arasında güçlü bir pozitif korelasyon bulunmuştur ($r = .442$). Grup çalışmaları, sosyal etkileşimin motivasyonu artırmasına rağmen, bireysel çalışmaya kıyasla daha düşük verimlilik seviyeleri ile ilişkilendirilmiştir. Çalışma konforunun, öğrencilerin verimliliğini olumlu etkilediği tespit edilmiştir ($r = .266$). Son olarak, sessiz ortamlarda iyi odaklanabilen tıp öğrencileri, bireysel çalışma verimliliği, motivasyon ve erken saatlerde çalışma gibi faktörlerde daha başarılı bulunmuştur ($p < .05$). Bu çalışma, öğrencilerin çalışma alanı tercihleri ve tarzlarının akademik başarıları üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tıp, Kütüphane, Verimlilik, Öğrenci

Geliş Tarihi/Received 18.10.2024
Kabul Tarihi/Accepted 29.12.2024
Yayın Tarihi/Publication Date 31.12.2024

*Sorumlu Yazar/Corresponding author:

Kamber KAŞALI

E-mail: kmbrkasali76@gmail.com

Cite this article: Kaşalı, K., Bayram, F., Yazıcı, A. S., Özbe, A. N., Uçar, E., Aykılıç, Z. B., Uygun, Y., Ünlü, S. N., Camcı, E., Şahin, İ. N., Akkaya, M., Acar, G., Baykal ve V., Kaşalı, B. (2024). Evaluation of the efficiency difference between library and other study areas of medical school students.

Education and Technology in Information Science, 2(2), 37-43.

The content of this journal is licensed under a Creative Commons Attribution-Noncommercial 4.0 International License.

Giriş

Üniversite öğrencileri için kütüphane ve diğer çalışma alanlarının verimliliğini karşılaştırmayı amaçlayan, literatürde birçok çalışma yer almaktadır. Üniversite öğrencilerinin, kütüphane kaynaklarından yeterince faydalanamaması, öğrencilerin erişilebilir kaynaklara ulaşmakta güçlük çekmesi ve genel olarak kütüphane tasarımlarının ihtiyaçları karşılama konusunda yetersiz kalması, kütüphanelerin verimliliğini artırmak için iyileştirme gereksiniminin olduğunu ortaya çıkarmaktadır (Sevmez & Yıldız, 2024; Ramo Akgün & Doykun 2023; Bodur & Keskin, 2022). Mobil teknolojilerin benimsendiği bir çağda, kütüphanelerin bu teknolojilere uyum sağlaması gerekliliği de bir başka önemli bulgu olarak karşımıza çıkmaktadır (Koç, 2022). Lisansüstü öğrencilerin kütüphane kaygılarının az olması, ancak kütüphane hizmetlerinden yeterince haberdar olmamaları, kütüphane hizmetlerinden ve kaynaklarından haberdar olmak ve kullanabilmek amacıyla bilgilendirme programlarının artırılması gerektiğini göstermektedir (Acartürk ve Akkaya, 2022). Ayrıca, öğrencilerinin bilimsel bilgiye en çok Google Akademik ve üniversitenin kütüphane kataloğunu kullanarak ulaştıkları, ancak çoğunun literatür taraması eğitimi almadığı ve bu konuda eğitim almaları gerektiği de görülmektedir (Ertürk Yavuz & Köseoğlu, 2022).

Yapılan çalışmalar üniversite öğrencilerinin kütüphane memnuniyetini etkileyen faktörler arasında kütüphane personelinin tutum ve davranışlarının önemli olduğunu göstermektedir (Polat, 2023). Bu durum, kütüphane hizmet kalitesinin artırılması gerekliliğinin olduğunu ön plana çıkarmaktadır. Hizmet kalitesinin ölçümü ve müşteri memnuniyetine yönelik çalışmalarda, fiziksel unsurların ve iletişimin önemli rol oynadığı da belirtilmiştir (Karahan ve Kayabaşı, 2015; Gedikçi Öndoğan, 2010). Kütüphanelerin örgütsel davranış ve toplumsal ilişkilerinin geliştirilmesi, hizmet kalitesinin iyileştirilmesine dair önemli bir adım olarak değerlendirilmiştir (Bayter, 2008). Üniversite kütüphanelerinde hizmet yapılanmasının olmaması hem kütüphane personelinin hem de kullanıcıların memnuniyetini düşüren bir faktör olarak görülebilmektedir (Yılmaz, 2004). Toplam Kalite Yönetimi ilkelerinin uygulanması, hizmet kalitesini artırmak ve kullanıcı memnuniyetini sağlamak için kritik bir ihtiyaç olarak vurgulanmaktadır (Yılmaz, 2004).

Tıp fakültesi öğrencilerinin çalışma alanları tercihlerinin ve bu alanların sunduğu olanakların akademik başarılarına olan etkisinin daha iyi anlaşılması önem arz etmektedir (Hao, 2022; Norris vd., 2022; Morrison, 2004). Tıp fakültesi öğrencilerinin bilgiye ulaşma ve kullanma yöntemlerine dair genel gözlemler, modern kütüphane hizmetlerinin tasarlanmasında yol gösterici olacaktır (Hickner, 2021). Kütüphanelerin fiziksel ve dijital hizmetlerini optimize etmek, özellikle uzaktan erişim ve mobil uyum gibi teknolojik çözümler geliştirmek, öğrenci verimliliğini

artırmada kilit rol oynamaktadır (Knapp vd., 2023; Lacey Bryant vd., 2022).

Özetle, bu çalışma, tıp fakültesi öğrencilerinin kütüphane ve diğer çalışma alanlarını kullanmalarının ders çalışmalarını ne yönde etkilediğini ortaya çıkarmak amacıyla yapılmıştır. Eğitim kurumları için, öğrenci gereksinimlerini karşılayacak uygun yapı ve hizmetlerin sunulması, öğrenci başarılarını artırmada temel bir gereklilik olarak öne çıkmaktadır. Bu araştırma öğrencilerin kütüphaneden ve diğer alternatif çalışma alanlarından en iyi şekilde yararlanmalarına, bilgiye erişimlerini daha etkili ve verimli bir şekilde gerçekleştirmelerine olanak tanıyacak öneriler sunmaktadır.

Araştırmanın Amacı ve Soruları

Çalışmamızda tıp fakültesi öğrencilerinin kütüphane ve diğer çalışma alanlarını kullanmalarının ders çalışmalarını ne yönde etkilediğini ortaya çıkarmak amacıyla yapılmıştır. Bu amaç doğrultusunda çalışmada iki araştırma sorusu bulunmaktadır.

A.S.1 Tıp fakültesi öğrencilerinin kütüphane ve diğer çalışma alanları arasında ders çalışma verimliliği farkı var mıdır?

A.S.2. Tıp fakültesi öğrencilerinin sessiz ortamlarda odaklanma durumları arasında çalışma ortamının etkisi var mıdır?

Yöntem

Araştırma Deseni

Çalışmamız, nicel araştırma yöntemlerinden tanımlayıcı kesitsel bir desenle gerçekleştirilmiştir.

Çalışma Grubu

Çalışmaya, Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi'nin çeşitli (1. Sınıf= 34 (16,7), 2.sınıf=156 (76,5) 3.sınıf=14 (6,9)) yıllarında öğrenim göre toplam 204 öğrenci katılmıştır (Erkek 94 (%46,1); Kadın 110 (%53,9)). Katılımcılar, rastgele örnekleme yöntemiyle seçilmiştir ve anketin gönüllülük esasına dayalı olarak doldurulması sağlanmıştır.

Veri Toplama Süreci

Araştırmanın verilerini toplamak üzere bir anket formu araştırmacılar tarafından hazırlanmıştır. Anket formu, öğrencilerin demografik bilgilerini, çalışma alışkanlıklarını ve farklı çalışma ortamlarındaki verimliliklerini değerlendirmeye yönelik sorular içermektedir. Demografik bilgiler dışındaki 18 soru 1'den 5'e kadar puan ile sorulmuştur. Hazırlanan anket formu "Google Forms" platformuna aktarılmıştır. Google Forms aracılığıyla online ortamda hazırlanan anketler, katılımcılara bir link aracılığıyla e-posta yoluyla gönderilmiştir. Katılımcıların ankete erişimi ve doldurma işlemi, 2 aylık bir süre içerisinde gerçekleştirilmiştir.

Veri Analizi Yöntemi

Atatürk Üniversitesi tıp fakültesi öğrencilerinin oluşturduğu evrenden örneklem büyüklüğü “effect size” üzerinden hesaplanmıştır. Effect size 0,2 olduğu durumda %95 güven aralığında %80 güçte alınması gereken minimum örneklem büyüklüğü 197 olarak hesaplanmıştır. Kayıplar göz önünde bulundurularak çalışmaya 200 kişi alınmasına karar verilmiştir. Çalışmaya 204 kişi katılmıştır.

Analizler “IBM SPSS 20” istatistik analiz programı ile yapılmıştır. Veriler ortalama, standart sapma, medyan, minimum, maksimum, yüzde ve sayı olarak sunulmuştur. Sürekli değişkenlerin normal dağılımına “Shapiro Wilk testi, Kolmogorov Simirnov testi, Q-Q plot testi, skewness ve kurtosis testleri” ile bakılmıştır. İki den fazla bağımsız grup ile sürekli değişkenlerin kıyaslanmasında normal dağılım şartı sağlandığı durumda ANOVA testi, sağlanmadığı durumda Kruskal Wallis testi kullanılmıştır. ANOVA testi sonrası post-hoc testler varyanslar homojen olduğunda Tukey testi ile varyanslar homojen olmadığı durumda Tamhane’s T2 testi kullanılarak yapılmıştır. Kruskal Wallis testi sonrası post-hoc testler için Kruskal Wallis 1-way ANOVA (k samples) testi kullanılarak yapıldı. Kategorik değişkenler arasındaki “2x2” den daha büyük kıyaslamalarda ise beklenen değer (>5) olduğu durumda Pearson Ki-kare testi ve beklenen değer (<5) olduğu durumda ise Fisher Freeman-Halton testi kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p < ,05$ olarak alınmıştır.

Etik İzinler

Etik onay “Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Etik Kurulu”ndan alınmıştır (Toplantı Tarihi: 03.05.2024; Karar

No: B.30.2.ATA.0.01.00/363).

Bulgular

Tıp fakültesi öğrencilerinin kütüphane ve diğer çalışma alanlarını kullanmalarının ders çalışmalarını ne yönde etkilediğini ortaya çıkarmak amacıyla katılımcılara sorulan sorular doğrultusunda yapılan bu araştırmada elde edilen bulgular aşağıdaki gibidir.

A.S.1 Tıp fakültesi öğrencilerinin kütüphane ve diğer çalışma alanları arasında ders çalışma verimliliği farkı var mıdır?

Tablo 1’e göre; katılımcıların sessiz ortamlarda odaklanma seviyeleri en yüksek ($\bar{x} = 3,96$), kütüphanede başka insanları görmek de motive edici bulunmuş ($\bar{x} = 3,36$). Kütüphanede çalışma esnasında diğer insanların ara vermeleri dikkat dağınıklığına neden olmuş ($\bar{x} = 3,06$). Tek başına çalışmak daha verimli ($\bar{x} = 3,96$) bulunmuşken, grup çalışması biraz daha az verimli ($\bar{x} = 3,01$) olarak değerlendirilmiştir. Çalışma konforu yüksek öneme sahip ($\bar{x} = 4,19$). Kütüphane kaynaklarının kullanım sıklığı düşük ($\bar{x} = 1,97$). Kafelerdeki çalışma, sosyalleşmeye daha çok katkı sağlar gibi ($\bar{x} = 2,71$), fakat kütüphanenin uzaklığı gitme isteğini azaltıyor ($\bar{x} = 3,97$). Evde çalışırken daha çok mola veriliyor ($\bar{x} = 3,78$), ancak kütüphanede daha az mola veriliyor (ort. 2,95). Erken saatlerde daha verimli çalışıldığı ($\bar{x} = 3,41$) ancak geç saatlerde ise az bir farkla verim alındığı ($\bar{x} = 3,19$) görülüyor. Evde çalışırken uykunun gelme sıklığı daha yüksek ($\bar{x} = 3,56$), kütüphanede ise biraz daha düşük ($\bar{x} = 3,30$).

Tablo 1

Anket Sorularına Verilen Cevapların Tanımlayıcı Değerleri

		N	Mean	SD	Median	Minimum	Maximum
Soru1	Sessiz ortamlarda odaklanma seviyenizi puanlayınız	204	3,96	0,84	4	2	5
Soru2	Kafe, park gibi yerlerde odaklanma sürenizi puanlayınız.	203	2,50	0,95	2	1	5
Soru3	Kafe, park gibi yerlerde odaklanma sürenizi puanlayınız.	202	3,96	0,95	4	1	5
Soru4	Grup halinde çalışırken çalışma verimliliğinizi puanlayınız	203	3,01	1,15	3	1	5
Soru5	Tek başınıza çalışırken çalışma verimliliğinizi puanlayınız	203	3,36	1,25	3	1	5
Soru6	Çalışma esnasında konforun (sandalye rahatlığı, masa büyüklüğü vb.) sizin için önemini puanlayınız.	202	4,19	0,91	4	1	5
Soru7	Grup halinde çalışırken çalışma verimliliğinizi puanlayınız	203	3,06	1,18	3	1	5
Soru8	Kütüphanede bulunan kaynakları kullanma sıklığınızı puanlayınız	203	1,97	1,10	2	1	5
Soru9	Kütüphanede başka insanların da çalıştığını görmenin sizi motive etme seviyesini puanlayınız	203	2,93	1,27	3	1	5
Soru10	Erken saatlerde ders çalışma verimliliğinizi puanlayınız	203	3,41	1,30	4	1	5
Soru11	Çalışma esnasında konforun (sandalye rahatlığı, masa büyüklüğü vb.) sizin için önemini puanlayınız.	203	3,19	1,24	3	1	5
Soru12	Evde çalışırken verdiğiniz mola sayısını puanlayınız	203	3,78	1,07	4	1	5
Soru13	Kütüphanede çalışırken esnasında diğer insanların tuvalete gitmesi araya çıkması ara vermesi sizin dikkatinizi dağıtma seviyesini puanlayınız.	203	2,95	1,05	3	1	5
Soru14	Kafeler vb. ortamlarda çalışmanızın sosyalleşmenize olan katkısını puanlayınız	200	2,71	1,28	3	1	5
Soru15	Kütüphanede bulunan kaynakları kullanma sıklığınızı puanlayınız	203	2,50	1,19	2	1	5
Soru16	Evde çalışırken uykunuzun gelme sıklığını puanlayınız	203	3,56	1,16	4	1	5
Soru17	Kütüphanenin belirli saat aralıklarında açık olmasının sizin çalışmanızı etkileme seviyesini puanlayınız.	203	3,30	1,12	3	1	5
Soru18	Kütüphanenin evinize olan uzaklığının gitme isteğinizi azaltma durumunu puanlayınız	200	3,97	1,14	4	1	5

Tablo 2
Anket Sorularına Verilen Cevapların Yüzdeler Değerleri

	Puanlama									
	1.00		2.00		3.00		4.00		5.00	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Soru1 Sessiz ortamlarda odaklanma seviyenizi puanlayınız	0.00	0,00%	13.00	6,40%	37.00	18,10%	99.00	48,50%	55.00	27,00%
Soru2 Kafe, park gibi yerlerde odaklanma sürenizi puanlayınız.	28.00	13,80%	78.00	38,40%	70.00	34,50%	22.00	10,80%	5.00	2,50%
Soru3 Tek başınıza çalışırken çalışma verimliliğinizi puanlayınız	4.00	2,00%	9.00	4,50%	44.00	21,80%	79.00	39,10%	66.00	32,70%
Soru4 Grup halinde çalışırken çalışma verimliliğinizi puanlayınız	23.00	11,30%	42.00	20,70%	67.00	33,00%	51.00	25,10%	20.00	9,90%
Soru5 Kütüphanede başka insanların da çalıştığını görmenin sizi motive etme seviyesini puanlayınız	21.00	10,30%	28.00	13,80%	54.00	26,60%	56.00	27,60%	44.00	21,70%
Soru6 Çalışma esnasında konforun (sandalye rahatlığı, masa büyüklüğü vb.) sizin için önemini puanlayınız.	1.00	0,50%	8.00	4,00%	38.00	18,80%	59.00	29,20%	96.00	47,50%
Soru7 Kütüphanede çalışmanız esnasında diğer insanların tuvalete gitmesi araya çıkması ara vermesi sizin dikkatinizi dağıtma seviyesini puanlayınız.	14.00	6,90%	64.00	31,50%	51.00	25,10%	44.00	21,70%	30.00	14,80%
Soru8 Kütüphanede bulunan kaynakları kullanma sıklığınızı puanlayınız	96.00	47,30%	43.00	21,20%	43.00	21,20%	17.00	8,40%	4.00	2,00%
Soru9 Kütüphanenin belirli saat aralıklarında açık olmasının çalışmanızı etkileme seviyesini puanlayınız.	38.00	18,70%	33.00	16,30%	62.00	30,50%	46.00	22,70%	24.00	11,80%
Soru10 Erken saatlerde ders çalışma verimliliğinizi puanlayınız	22.00	10,80%	29.00	14,30%	47.00	23,20%	54.00	26,60%	51.00	25,10%
Soru11 Geç saatlerde ders çalışma verimliliğinizi puanlayınız	24.00	11,80%	34.00	16,70%	59.00	29,10%	52.00	25,60%	34.00	16,70%
Soru12 Evde çalışırken verdiğiniz mola sayısını puanlayınız	6.00	3,00%	15.00	7,40%	63.00	31,00%	53.00	26,10%	66.00	32,50%
Soru13 Kütüphanede çalışırken verdiğiniz mola sayısını puanlayınız	12.00	5,90%	60.00	29,60%	78.00	38,40%	33.00	16,30%	20.00	9,90%
Soru14 Kafeler vb. ortamlarda çalışmanızın sosyalleşmenize olan katkısını puanlayınız	48.00	24,00%	41.00	20,50%	50.00	25,00%	44.00	22,00%	17.00	8,50%
Soru15 Kütüphanede çalışmanızın sosyalleşmenize olan katkısını puanlayınız	52.00	25,60%	51.00	25,10%	57.00	28,10%	32.00	15,80%	11.00	5,40%
Soru16 Evde çalışırken uykunuzun gelme sıklığını puanlayınız	9.00	4,40%	34.00	16,70%	44.00	21,70%	66.00	32,50%	50.00	24,60%
Soru17 Kütüphanede çalışırken uykunuzun gelme sıklığını puanlayınız	8.00	3,90%	44.00	21,70%	68.00	33,50%	45.00	22,20%	38.00	18,70%
Soru18 Kütüphanenin eve uzaklığının gitme isteğinizi azaltma durumunu puanlayınız	9.00	4,50%	13.00	6,50%	40.00	20,00%	51.00	25,50%	87.00	43,50%

Tablo 2'ye göre; tıp fakültesi öğrencileri, sessiz ortamlarda (%75,5) ve bireysel çalışmalarda (%71,8) daha yüksek verimlilik elde ettiklerini belirtmişlerdir. Çalışma konforu (%76,7) oldukça önem arz ederken, sosyal alanlarda odaklanma (%52,2 düşük puan) ve sosyalleşme katkıları sınırlı bulunmuştur. Kütüphane kaynaklarının kullanımı yetersiz (%47,3 düşük puan) olmakla beraber, kütüphanenin çalışma motivasyonu üzerindeki etkisi çeşitlilik göstermektedir. Erken ve geç saatlerde benzer verimlilikler bildirilmiş olup, öğrenciler evde daha sık mola vermekte (%58,6) ve uykunun gelmesi durumunun kütüphaneye göre daha sık olduğunu (%32,5 evde, %22,2 kütüphanede yüksek puan) ifade etmektedir. Ayrıca, kütüphanenin evden uzaklığı

gitme isteğini belirgin şekilde azaltmaktadır (%69).

A.S.2. Tıp fakültesi öğrencilerinin sessiz ortamlarda odaklanma durumları arasında çalışma ortamının etkisi var mıdır?

Tablo 3, çalışma koşulları ve alışkanlıklar arasındaki ilişkileri göstermektedir. Sessiz ortamlarda odaklanma seviyesi, tek başına çalışmayla pozitif olarak ilişkilendirilmiştir ($r = 0,442$), bu da sessiz ortamların bireysel çalışmanın verimliliğini pozitif yönde etkilediğini göstermektedir. Grup çalışmasının verimliliği ile sessiz ortamlardaki odaklanma arasında belirgin bir ilişki yoktur ($r = 0,028$), ancak grup çalışması, başkalarını görmenin motivasyonu artırmasıyla pozitif ilişki içindedir ($r = 0,273$).

Tablo 3
Sorular Arasındaki Korelasyon Değerleri

	Soru1	Soru2	Soru3	Soru4	Soru5	Soru6	Soru7	Soru8	Soru9	Soru10	Soru11	Soru12	Soru13	Soru14	Soru15	Soru16	Soru17	Soru18
Soru1	—																	
Soru2	-0,12	—																
Soru3	0,44*	-0,06	—															
Soru4	0,03	0,17*	-0,29*	—														
Soru5	0,24*	-0,10	-0,08	0,27	—													
Soru6	0,24*	-0,12	0,27*	-0,07	0,08	—												
Soru7	0,07	-0,06	0,03	-0,04	-0,13	0,21*	—											
Soru8	0,09	0,06	-0,04	0,09	0,10	-0,09	0,12	—										
Soru9	0,21*	-0,03	-0,05	0,09	0,24*	0,06	0,10	0,32*	—									
Soru10	0,22*	0,00	0,21*	0,00	0,20*	0,00	0,01	0,16*	0,13	—								
Soru11	0,02	0,23*	0,12	0,02	-0,20*	0,05	0,03	-0,02	-0,14	-0,48*	—							
Soru12	0,00	-0,04	-0,22	0,03	0,28*	-0,05	-0,05	-0,13	0,03	0,01	-0,05	—						
Soru13	-0,04	0,09	-0,04	-0,11	-0,08	0,05	0,19	-0,04	0,11	-0,05	-0,05	0,01	—					
Soru14	-0,04	0,14	0,01	0,11	0,26*	0,04	0,07	0,19*	0,09	0,05	0,01	0,11	—					
Soru15	0,08	0,05	0,01	0,17*	0,24*	-0,07	0,07	0,30*	0,18*	-0,01	0,06	0,07	0,20*	0,58*	—			
Soru16	-0,04	-0,03	-0,20*	0,09	0,32*	0,07	-0,07	0,03	0,16*	-0,10	-0,03	0,39*	-0,15*	0,17*	0,10	—		
Soru17	-0,09	0,10	-0,02	0,03	-0,06	0,19	0,26*	-0,07	0,10	-0,14*	0,18	0,06	0,24*	0,22*	0,18*	0,19*	—	
Soru18	0,00	-0,03	0,02	0,00	0,00	0,22*	0,24*	-0,12	0,10	0,03	0,07	0,06	0,10	0,10	0,05	0,15*	0,26*	—

Öğrencilerin çalışma esnasındaki konforları, bireysel çalışma verimlilikleriyle pozitif ilişki göstermektedir ($r = 0,266$). Ayrıca, dikkat dağıtıcı unsurlar, özellikle kütüphanede diğer insanların araya çıkması, mola verme sıklığı ile ilişkilidir ($r = 0,193$). Sosyalleşme anlamında, kafelerde ve kütüphanelerde sosyalleşmenin katkıları arasında güçlü bir ilişki gözlenmiştir ($r = 0,581$). Evde çalışma sırasında uykunun gelme sıklığı, sosyalleşme ile pozitif ilişki içindedir ($r = 0,318$), kütüphanede uykunun gelme sıklığı ise mola verme ile ilişkilidir ($r = 0,239$). Son olarak, kütüphanenin evden uzaklığı, konfor ve gitme isteğini azaltma durumu ile ilişkilidir ($r = 0,223$). Bu bulgular, öğrencilerin çalışma alanı tercihleri ve verimlilikleri hakkında anlamlı bilgiler sunmaktadır.

vurgulanmıştır ($Z=-2,397$, $p = ,017$). Erken saatlerde çalışmak, "iyi" ve "çok iyi" grupla daha yüksek verimlilikle ilişkilendirilmiştir ($Z=-2,021$, $p = ,043$).

Diğer değişkenlerde, örneğin kafelerde veya evde yapılan çalışmaların, mola verme sıklığının, kütüphane kaynaklarını kullanma frekansının ve kütüphanenin uzaklığının motivasyon üzerindeki etkisi gibi faktörlerde iki grup arasında önemli farklar bulunmamaktadır ($p > ,05$).

Bu analizler, sessiz ortamlarda iyi odaklanan bireylerin belirli durumlarda daha yüksek verimlilik veya motivasyon elde edebileceğine dair ipuçları vermektedir.

Tablo 4

Sessiz Ortamlarda Odaklanma Durumu ile Diğer Soruların Kıyaslanması

	Kötü ve Orta olanlar					İyi ve Çok İyi olanlar					Z	p
	Mean	SD	Median	Minimum	Maximum	Mean	SD	Median	Minimum	Maximum		
Soru2	3,00	1,00	3,00	1,00	5,00	2,00	1,00	2,00	1,00	5,00	-1,548	,122
Soru3	4,00	1,00	4,00	1,00	5,00	4,00	1,00	4,00	1,00	5,00	-4,021	,000*
Soru4	3,00	1,00	3,00	1,00	5,00	3,00	1,00	3,00	1,00	5,00	-1,135	,256
Soru5	3,00	1,00	3,00	1,00	5,00	4,00	1,00	4,00	1,00	5,00	-2,892	,004*
Soru6	4,00	1,00	4,00	2,00	5,00	4,00	1,00	5,00	1,00	5,00	-2,397	,017*
Soru7	3,00	1,00	3,00	1,00	5,00	3,00	1,00	3,00	1,00	5,00	-1,066	,286
Soru8	2,00	1,00	1,00	1,00	5,00	2,00	1,00	2,00	1,00	5,00	-1,311	,190
Soru9	3,00	1,00	3,00	1,00	5,00	3,00	1,00	3,00	1,00	5,00	-1,735	,083
Soru10	3,00	1,00	3,00	1,00	5,00	4,00	1,00	4,00	1,00	5,00	-2,021	,043*
Soru11	3,00	1,00	3,00	1,00	5,00	3,00	1,00	3,00	1,00	5,00	-0,255	,799
Soru12	4,00	1,00	4,00	1,00	5,00	4,00	1,00	4,00	1,00	5,00	-0,171	,865
Soru13	3,00	1,00	3,00	1,00	5,00	3,00	1,00	3,00	1,00	5,00	-0,051	,959
Soru14	3,00	1,00	3,00	1,00	5,00	3,00	1,00	3,00	1,00	5,00	-0,771	,441
Soru15	2,00	1,00	2,00	1,00	5,00	3,00	1,00	3,00	1,00	5,00	-0,947	,344
Soru16	4,00	1,00	4,00	2,00	5,00	4,00	1,00	4,00	1,00	5,00	-0,934	,350
Soru17	3,00	1,00	3,00	1,00	5,00	3,00	1,00	3,00	1,00	5,00	-0,541	,588
Soru18	4,00	1,00	4,00	1,00	5,00	4,00	1,00	4,00	1,00	5,00	-0,109	,913

Tablo 4 verilerin sonuçlara göre sessiz ortamlarda odaklanma durumu "kötü ve orta" ile "iyi ve çok iyi" şeklinde iki gruba ayrılan katılımcılar arasında bazı farklılıklar gözlemlenmiştir. Genellikle değerlendirilen öğelerde ortalamalar benzer olsa da bazı önemli farklılıklar dikkat çekmektedir. Tek başına çalışma verimliliği açısından, her iki grup da yüksek puanlar almış ancak bu fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($Z = -4,021$, $p < ,001$), bu da "iyi ve çok iyi" grup için bireysel çalışma verimliliğinin daha fazla olabileceğini göstermiştir.

Kütüphanede başka insanların çalışmasının motivasyon üzerindeki etkisi de anlamlı bir fark göstermektedir ($Z = -2,892$, $p = ,004$), "iyi" ve "çok iyi" grupta daha yüksek motivasyon sağlamaktadır. Çalışma konforunun önemi ise yine "iyi" ve "çok iyi" grup tarafından daha fazla

Tartışma

Bu çalışma, tıp fakültesi öğrencilerinin farklı çalışma ortamlarında verimliliklerini ve motivasyonlarını nasıl değerlendirdiğini incelemektedir. Veriler, sessiz ve bireysel çalışma ortamlarının genellikle daha verimli olduğunu ve öğrencilerin bu tür ortamlar içinde daha iyi odaklandığını göstermektedir. Sessiz ortamlarda odaklanma ve bireysel çalışma arasında pozitif bir ilişki bulunmuş olup, bu durum akademik motivasyon ve katılımın fiziksel ortam tarafından desteklenebileceğine dair literatürle de örtüşmektedir (Cayubıt, 2021).

Bunun yanı sıra, öğrencilerin kütüphanede başka insanları görmesinin motivasyonu artırdığı, sosyal faktörlerin çalışma alışkanlıkları üzerinde olumlu bir etkisi olabileceğini göstermektedir. Ancak, bu motivasyonun beraberinde dikkat

dağınıklığına yol açma ihtimali bulunmaktadır. Literatür de bu bulguyu desteklemekte ve sosyal etkileşimin çalışma motivasyonunu artırabileceği, ancak dikkat dağıtıcı etkilerin de göz önünde bulundurulması gerektiğini vurgulamaktadır (Hidayat vd., 2021). Öte yandan, kütüphane kaynaklarının düşük kullanımı ve çalışma saatlerindeki sınırlamalar gibi faktörlerin, kütüphanelerin etkin kullanımını engellediği belirtilmiştir. Ayrıca, kütüphanenin uzaklığı gibi fiziksel engeller, öğrencilerin kütüphaneye gitme isteğini azaltmakta ve çalışma alışkanlıklarını olumsuz etkileyebilmektedir (Nasrullah vd., 2024).

Çalışmada, erken saatlerde çalışma verimliliğinin daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu durum, öğrencilerin biyolojik ve çevresel faktörler doğrultusunda günün farklı saatlerinde farklı çalışma alışkanlıklarına sahip olabileceğini göstermektedir (Kurniawan vd., 2023). Bununla birlikte, evde çalışma sırasında uykunun gelme sıklığının artması ve sosyal etkileşimlerin sınırlı olması, öğrencilerin evde çalışmayı tercih etmesine olumsuz etki yapmaktadır. Literatürde de yapılandırılmış ve dikkat dağıtıcı unsurlardan uzak çalışma ortamlarının verimliliği artırdığı belirtilmektedir (Halawah, 2006).

Sonuç

Araştırmamız, sessiz ve bireysel çalışma ortamlarının öğrencilerin odaklanma ve verimliliklerini artırdığını göstermektedir. Kütüphanedeki sosyal etkileşimler motivasyonu artırsa da dikkat dağınıklığına yol açabilmektedir. Ayrıca, kütüphanelerin çalışma saatlerindeki sınırlamalar kütüphanelerin etkin kullanımını engellemektedir. Erken saatlerde çalışma verimliliğinin arttığı görülmektedir. Çalışmamızın sonuçları, sessiz ve konforlu ortamların çalışma verimliliğini artırdığı, sosyal motivasyon kaynaklarının dikkatlice planlanması gerektiği ve kütüphanenin erişilebilirliğinin çalışmaya katılımı artırıcı bir faktör olarak düşünülmesi gerektiğini göstermektedir.

Öneriler

Öğrencilerin bireysel gereksinimlerini göz önünde bulundurarak çalışma ortamlarının optimize edilmesi, verimliliklerini ve akademik başarılarını artırmada etkili olabilir. Üniversiteler, sessiz ve bireysel çalışma alanları sağlayarak öğrencilerin verimliliğini artırabilir. Bu tür alanlar, öğrencilerin daha iyi odaklanmalarına yardımcı olabilir. Ayrıca, hızlı internet erişimi, yeterli prizler ve dijital kaynaklara erişim gibi gelişmiş teknoloji altyapısı sunmak önemlidir. Güncel kitap, dergi ve dijital materyal çeşitliliğinin artırılması, öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılayacaktır. Erişilebilirliğin iyileştirilmesi, kütüphaneye ulaşımın kolaylaştırılması ve engelli bireyler için uygun düzenlemelerin artırılması da kritik öneme sahiptir. Çalışma grupları ve atölye etkinlikleri düzenlemek, kütüphane

kullanımını teşvik ederken, öğrenci geri bildirimlerinin dikkate alınmasının da hizmetlerin sürekli geliştirilmesine yardımcı olacağı düşünülmektedir.

Teşekkür: Çalışmaya katılan tüm öğrencilere teşekkür ederiz.

Bilgilendirilmiş Onam: Çalışmaya dâhil edilen tüm bireylerden gönüllü onam alınmıştır.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Yazar Katkıları: Fikir – K.K., F.B., A.S.Y., A.N.Ö., E.U., Z.B.A., Y.U., S.N.Ü., E.C., İ.N.Ş., M.A., G.A., V.B., B.K.; Tasarım – K.K., F.B., A.S.Y., A.N.Ö., E.U., Z.B.A., Y.U., S.N.Ü., E.C., İ.N.Ş., M.A., G.A., V.B.; Denetleme – K.K., B.K.; Kaynaklar – K.K., F.B., A.S.Y., A.N.Ö., E.U., Z.B.A., Y.U., S.N.Ü., E.C., İ.N.Ş., M.A., G.A., V.B.; Veri Toplanması ve/veya İşlemesi – K.K., F.B., A.S.Y., A.N.Ö., E.U., Z.B.A., Y.U., S.N.Ü., E.C., İ.N.Ş., M.A., G.A., V.B.; Analiz ve/veya Yorum- K.K., F.B., A.S.Y., A.N.Ö., E.U., Z.B.A., Y.U., S.N.Ü., E.C., İ.N.Ş., M.A., G.A., V.B., B.K.; Literatür Taraması – K.K., F.B., A.S.Y., A.N.Ö., E.U., Z.B.A., Y.U., S.N.Ü., E.C., İ.N.Ş., M.A., G.A., V.B., B.K.; Yazıyı Yazan- K.K., F.B., A.S.Y., A.N.Ö., B.K.; Eleştirel İnceleme – K.K., F.B., A.S.Y., A.N.Ö., B.K.

Çıkar Çatışması: Yazarlar, çıkar çatışması olmadığını beyan etmiştir.

Finansal Destek: Yazarlar, bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

Acknowledgements: We thank all students who participated in the study.

Informed Consent: Voluntary consent was obtained from all individuals included in the study.

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Author Contributions: Concept – K.K., F.B., A.S.Y., A.N.Ö., E.U., Z.B.A., Y.U., S.N.Ü., E.C., İ.N.Ş., M.A., G.A., V.B., B.K.; Design – K.K., F.B., A.S.Y., A.N.Ö., E.U., Z.B.A., Y.U., S.N.Ü., E.C., İ.N.Ş., M.A., G.A., V.B.; Supervision – K.K., B.K.; Resources – K.K., F.B., A.S.Y., A.N.Ö., E.U., Z.B.A., Y.U., S.N.Ü., E.C., İ.N.Ş., M.A., G.A., V.B.; Data Collection and/or Processing – K.K., F.B., A.S.Y., A.N.Ö., E.U., Z.B.A., Y.U., S.N.Ü., E.C., İ.N.Ş., M.A., G.A., V.B.; Analysis and/or Interpretation - K.K., F.B., A.S.Y., A.N.Ö., E.U., Z.B.A., Y.U., S.N.Ü., E.C., İ.N.Ş., M.A., G.A., V.B., B.K.; Literature Search – K.K., F.B., A.S.Y., A.N.Ö., E.U., Z.B.A., Y.U., S.N.Ü., E.C., İ.N.Ş., M.A., G.A., V.B., B.K.; Writing - K.K., F.B., A.S.Y., A.N.Ö., B.K.; Critical Review – K.K., F.B., A.S.Y., A.N.Ö., B.K.

Conflict of Interest: The authors have no conflicts of interest to declare.

Financial Disclosure: The authors declared that this study has received no financial support.

Kaynaklar

- Acartürk, R., & Akkaya, M. A. (2022). Lisansüstü öğrencilerde kütüphane kaygısının kütüphane kullanımına etkisi: Çankırı Karatekin Üniversitesi Örneği. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13(1), 141-178. <https://doi.org/10.54558/jiss.1063837>
- Bayter, M. (2008). Kütüphanelerin Örgütsel Davranışının Gelişimi. *Türk Kütüphaneciliği*, 22(1), 3-24.
- Bodur, A., & Keskin, K. (2022). Bir akademik kütüphanenin mekânsal tasarım ölçütleri ve niteliklerinin mimarlık öğrencileri tarafından değerlendirilmesi. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 12(3), 1697-1720. <https://doi.org/10.48146/odusobiad.1170429>
- Cayubit, R. F. (2021). Why learning environment matters? An analysis on how the learning environment influences the academic motivation, learning strategies and engagement of college

- students. *Learning Environments Research*, 25(4), 581–599. <https://doi.org/10.1007/s10984-021-09382-x>
- Ertürk Yavuz, M., & Köseoğlu, Ş. (2022). Hemşirelik Öğrencilerinin Bilimsel Bilgi Kullanım Durumlarının Belirlenmesi. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 12(1), 180-186. <https://doi.org/10.5961/higheredusci.1005944>
- Gedikçi Öndoğan, A. (2010). Üniversite kütüphanelerinde yürütülen halkla ilişkiler faaliyetlerinin müşteri memnuniyeti üzerine etkisi. *Türk Kütüphaneciliği*, 24(3), 439-470.
- Halawah, I. (2006). The effect of motivation, family environment, and student characteristics on academic achievement. *Journal of Instructional Psychology*, 33(2), 91–100.
- Hao, K. A., Fu, S., Islam, S., Larson, S. D., Mustafa, M. M., Petroze, R. T., & Taylor, J. A. (2022). Medical Student Career Choice: Who Is the Influencer? *The Journal of surgical research*, 272, 9–16. <https://doi.org/10.1016/j.jss.2021.11.007>.
- Hickner, A., Wright, D., Merlo, L., Gordon-Elliott, J. S., & Delgado, D. (2021). Redesigning library orientation for first-year medical students during the pandemic. *Journal of the Medical Library Association: JMLA*, 109(3), 497–502. <https://doi.org/10.5195/jmla.2021.1190>
- Hidayat, V. S., Debbianita, D., Wijaya, I. A., & Dewi, S. I. (2021). The effect of campus environment towards the learning motivation of students. *KINERJA*. <https://doi.org/10.24002/kinerja.v25i1.3830>
- Karahan, Ş., & Kayabaşı, A. (2015). Kütüphane hizmetlerinde kalite ölçümü: Dumlupınar üniversitesi merkez kütüphanesi üzerine bir araştırma. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (35).
- Knapp, A. A., Hersch, E., Wijaya, C., Herrera, M. A., Kruzan, K. P., Carroll, A. J., Lee, S., Baker, A., Gray, A., Harris, V., Simmons, R., Kour Sodhi, D., Hannah, N., Reddy, M., Karnik, N. S., Smith, J. D., Brown, C. H., & Mohr, D. C. (2023). The library is so much more than books: considerations for the design and implementation of teen digital mental health services in public libraries. *Frontiers in Digital Health*, 5, 1183319. <https://doi.org/10.3389/fdgth.2023.1183319>
- Koç, O. (2022). Student views on the use of mobile technologies in libraries: The example of Balıkesir University. *RumelidDe Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (29), 603-616. <https://doi.org/10.29000/rumelide.1164872>
- Kurniawan, F., Erita, Y., Syahrir, D., & Utami, V. Q. N. (2023). The influence of students' environment on students' learning motivation. *Journal of Digital Learning and Distance Education (JDLDE)*, 1(8), 297-305. <https://doi.org/10.56778/jdlde.v1i8.58>
- Lacey Bryant, S., Bridgen, R., Hopkins, E., McLaren, C., & Stewart, D. (2022). NHS knowledge and library services in England in the digital age. *Health Information and Libraries Journal*, 39(4), 385–391. <https://doi.org/10.1111/hir.12457>
- Morrison, J. (2004). Influences before and during medical school on career choices. *Medical Education*, 38(3), 230–231. <https://doi.org/10.1111/j.1365-2923.2004.01805.x>
- Nasrullah, M., Andira, S., & Isgunandar, I. (2024). The influence of the learning environment on student motivation. *International Journal of Administration and Education (IJAE)*, 1(1), 41-50. <https://doi.org/10.70188/acp2m244>
- Norris, R., Wildstein, A., & Galanter, C. A. (2022). Medical Student Interest in Straight-from-Medical-School Child and Adolescent Psychiatry Specialization. *Academic psychiatry: The journal of the American Association of Directors of Psychiatric Residency Training and the Association for Academic Psychiatry*, 46(1), 55–59. <https://doi.org/10.1007/s40596-021-01583-z>
- Polat, Ö. (2023). Türkiye’de kütüphane hizmetlerine yönelik çevrim içi şikâyetlerin incelenmesi: sikayetvar.com Örneği. *Türk Kütüphaneciliği*, 37(3), 153-174. <https://doi.org/10.24146/tk.1232839>
- Ramo Akgün, N., & Doykun, S. (2023). Görme yetersizliği olan üniversite öğrencilerinin kütüphane kullanım sorunları: ÇOMÜ Örneği. *Trakya Eğitim Dergisi*, 13(3), 2072-2088. <https://doi.org/10.24315/tred.1327005>
- Sevmez, H., & Yıldız, D. (2024). Türkçe öğretmen adaylarının bilgi gereksinimleri ve bilgi arama davranışları. *Bilgi Yönetimi*, 7(1), 156-176. <https://doi.org/10.33721/by.1400011>
- Yılmaz, E. (2004a). Üniversite kütüphanelerinde müşteri merkezli yapılanma ve personel memnuniyeti / customer-centered structuring in university libraries and personnel satisfaction. *Türk Kütüphaneciliği*, 18(3), 261-292.
- Yılmaz, E. (2004b). Üniversite kütüphanelerinde toplam kalite yönetimi ve kullanıcı memnuniyeti. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 21(1). https://dergipark.org.tr/tr/pub/huefd/issue/41195/508508#article_cite

Özdemir, E. (2024). Türkiye’de Üniversite Kütüphane Binaları İçin Mimari Program Rehberi. Ankara. Nobel Bilimsel Eserler. ISBN: 978-625-393-921-2

Özdemir, E. (2024). Architectural Program Guide for University Library Buildings in Turkey. Ankara. Nobel Bilimsel Eserler. ISBN: 978-625-393

Osman Furkan ESGİDİR*

Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü, Erzurum, Türkiye

ABSTRACT

This study aims to examine the book titled “Architectural Program Guide for University Library Buildings in Turkey” written by Erkan ÖZDEMİR in 2024. The book consists of five main chapters: “Introduction”, “University Library Buildings and Architectural Design Examples”, “Planning and Design in University Library Buildings”, “Creating an Architectural Program Guide for New Generation University Libraries” and “Conclusion and Recommendations”. Before the main chapters, “Summary”, “Foreword”, “List of Figures”, “List of Pictures”, “List of Tables”, “List of Abbreviations” and “References” sections are also included in the book. As the author states in the “Foreword” section, the book in question was adapted from his doctoral dissertation work and turned into a book. The author states the purpose of the book as “to create an architectural program guide for planning and designing a modern university library with sustainability principles”.

Keywords: University libraries, library buildings, library architecture, university library buildings.

ÖZ

Bu çalışmada, Erkan ÖZDEMİR tarafından 2024 yılında kaleme alınmış olan “Türkiye’de Üniversite Kütüphane Binaları İçin Mimari Program Rehberi” isimli kitabın incelenmesi amaçlanmaktadır. Kitap, “Giriş”, “Üniversite Kütüphane Binaları ve Mimari Tasarım Örnekleri”, “Üniversite Kütüphane Binalarında Planlama ve Tasarım”, “Yeni Nesil Üniversite Kütüphaneleri İçin Mimari Program Rehberinin Oluşturulması” ve “Sonuç ve Öneriler” bölümleri olmak üzere beş ana bölümden oluşmaktadır. Kitapta ana bölümlere geçilmeden önce “Özet”, “Ön Söz”, “Şekiller Listesi”, “Resimler Listesi”, “Tablolar Listesi”, “Kısaltmalar Listesi” ve “Kaynakça” bölümlerine de yer verilmiştir. Söz konusu kitap, yazarın da “Ön Söz” bölümünde belirttiği gibi kendi doktora tez çalışmasından uyarlanarak kitap haline getirilmiştir. Yazar kitabın amacını ise “modern bir üniversite kütüphanesinin sürdürülebilirlik esaslarıyla planlanması ve tasarlanması için mimari program rehberi oluşturmak” şeklinde ifade etmiştir.

Anahtar Kelimeler: Üniversite kütüphaneleri, kütüphane binaları, kütüphane mimarisi, üniversite kütüphane binaları

Geliş Tarihi/Received 17.12.2024

Kabul Tarihi/Accepted 27.12.2024

Yayın Tarihi/Publication Date 31.12.2024

*Sorumlu Yazar/Corresponding author:

Osman Furkan ESGİDİR

E-mail: osmanfurkanesgidir@gmail.com

Cite this article: Esgidir, O. F. (2024).

Türkiye’de Üniversite Kütüphane Binaları İçin Mimari Program Rehberi. *Education and Technology in Information Science*, 2(2), 44-46.

The content of this journal is licensed under a Creative Commons Attribution-Noncommercial 4.0 International License.

Bu çalışmada, Erkan ÖZDEMİR tarafından 2024 yılında kaleme alınmış olan “Türkiye’de Üniversite Kütüphane Binaları İçin Mimari Program Rehberi” isimli kitabın incelenmesi amaçlanmaktadır. Kitap, “Giriş”, “Üniversite Kütüphane Binaları ve Mimari Tasarım Örnekleri”, “Üniversite Kütüphane Binalarında Planlama ve Tasarım”, “Yeni Nesil Üniversite Kütüphaneleri İçin Mimari Program Rehberinin Oluşturulması” ve “Sonuç ve Öneriler” bölümleri olmak üzere beş ana bölümden oluşmaktadır. Kitapta ana bölümlere geçilmeden önce “Özet”, “Ön Söz”, “Şekiller Listesi”, “Resimler Listesi”, “Tablolar Listesi”, “Kısaltmalar Listesi” ve “Kaynakça” bölümlerine de yer verilmiştir. Söz konusu kitap, yazarın da “Ön Söz” bölümünde belirttiği gibi kendi doktora tez çalışmasından uyarlanarak kitap haline getirilmiştir. Yazar kitabın amacını ise “modern bir üniversite kütüphanesinin sürdürülebilirlik esaslarıyla planlanması ve tasarlanması için mimari program rehberi oluşturmak” şeklinde ifade etmiştir.

Birinci bölüm olan “Giriş” bölümü (ss. 1-12) alt bölümler olmaksızın konuya giriş yapılan, üniversitelerin, üniversite kütüphanelerinin ve kütüphane mimarilerinin önemini vurgulandığı bölümdür. Kütüphane mimarisi açısından analizlerin ele alınarak mimari program rehber önerilerinin de yer aldığı bu bölümde, literatür ağırlıklı açıklamalar yapılmıştır. Ayrıca kitabın amacı detaylı bir şekilde aktarılmıştır.

“Üniversite Kütüphane Binaları ve Mimari Tasarım Örnekleri” isimli ikinci bölüm (ss. 13-49) “Üniversite Kütüphaneleri” alt başlığı altında yer alan farklı başlıklardan oluşmaktadır. Bu başlıklar altında üniversite kütüphanelerinin tarihi, amaç ve işlevleri, üniversite kütüphanelerinin mimarisi ve

tasarımları, ulusal ve uluslararası alanda üniversite kütüphane tasarımları ve fonksiyonel tasarım örnekleri irdelenerek açıklamalar yapılmıştır. Kütüphane mimarisi özelinde bina, derme, bütçe, personel ve kullanıcı gibi kütüphaneyi oluşturan unsurlar vurgulanarak kütüphanenin sadece bir binadan oluşmadığına dikkat çekilmiştir. Bu bağlamda kütüphanelerin mimari tasarım ilkeleri incelenerek olması gereken ideal alan anlatılmaya çalışılmıştır.

“Üniversite Kütüphane Binalarında Planlama ve Tasarım” adlı üçüncü bölüm (ss. 51-149) yedi alt bölümden oluşmaktadır. Söz konusu alt bölümlerde kütüphane bina planlaması, kütüphane yer seçimi, tasarımda sürdürülebilirlik, çevresel tasarım, iç mekân organizasyonu ve tasarımı, engelsiz tasarım ve emniyet ve güvenlik konuları detaylandırılarak, çeşitli tanımlamalar ve açıklamalar yapılarak literatür ağırlıklı bir şekilde ele alınmıştır. Bu bölümde yer alan alt bölümlerde özellikle bina özelinde çok yönlü incelemeler yapılarak planlama ve tasarım hususlarında önem arz eden konulara vurgular yapılmıştır.

Kitabın dördüncü bölümü ise “Yeni Nesil Üniversite Kütüphaneleri İçin Mimari Program Rehberinin Oluşturulması” şeklinde isimlendirilmiştir. Bu bölüm dört alt başlıkta ele alınarak incelenmiştir (ss. 151-178). Bu bölümde ihtiyaç analizi ve değerlendirme süreci, mimari tasarım ilkeleri, fonksiyonel tasarım ve rehber unsurlarının oluşturulması başlıkları sürdürülebilirlik yaklaşımıyla ele alınmış ve mimari ilkeler doğrultusunda değerlendirilmiştir (Özdemir, 2024, s.151).

Beşinci ve son bölüm olarak “Sonuç ve Öneriler” bölümü karşımıza çıkmaktadır (ss. 179-185). Yazar bu bölümde konuyla ilgili olarak çıkardığı sonuçlara ulaşırken hangi sorular doğrultusunda cevap aradığını belirtmiştir. İlgili sonuçlara 5N+1K modeli doğrultusunda ulaştığını belirten yazar “Ne, Neden, Nasıl, Nerde, Ne zaman ve Kim” sorularını esas alarak sonuçlara ulaşmıştır. İlgili sonuçlar doğrultusunda yazarın Türkiye’de bulunan üniversitelere ait kütüphane binalarının inşaa sürecinde rehber olacak bir mimari programın var olmadığı tespitinde bulunduğu görülmektedir. Son olarak yazar kitabında yapılan çalışma ve tespiti sonucunda konuyla ilgili olarak öneriler vermiştir.

Kütüphane bina ve mimarilerinin en az kütüphane dermeleri kadar önemli olduğunu söylemek mümkündür. Nitekim söz konusu dermeyi ve diğer materyalleri onları kullanacak olan kullanıcıyla beraber içinde barındıracak olan binadır. Elbette binalar ise belli bir mimari doğrultusunda var olmaktadır. Türk Dil Kurumu (TDK) sözlüğünde bina “yapı ya da çatı” olarak tanımlanmıştır (TDK, t. y., a). Benzer şekilde mimari kelimesi ise TDK sözlüğünde “yapı ya da mimarlıkla ilgili, mimarlığa ilişkin” şeklinde ifade edilmiştir (TDK, t. y., b). Her iki kelimenin karşılık olarak ortak noktasının “yapı” sözcüğü olduğu görülmektedir. Bu bağlamda kütüphanelerin içinde bulundurduğu bütün

unsurları ile bir yapı olduğunu söylemek mümkündür. Bu yapıların temel taşı esasen kullanıcılarıdır. Modern kütüphaneler ve modern kütüphanecilik anlayışı doğrultusunda söz konusu yapılar temel taşları olan kullanıcıların konforu düşünülerek ve gereksinimlerini karşılamak üzere tasarlanmak durumundadırlar. Bu tasarımın tek başına bir kütüphaneci tarafından gerçekleştirilemeyeceği aşikardır. Bir başka ifadeyle tek başına bir mühendisin ya da mimarın günümüz ihtiyaçlarını karşılayacak bir yapı oluşturması mümkün değildir. Bu doğrultuda karşımıza disiplinler arası iş birliğinin kaçınılmaz olduğu gerçeği çıkmaktadır.

Söz konusu kitap bu bağlamda ilgili konuyu her yönüyle detaylı bir şekilde ele almış ve sonucunda ilgili profesyonellere sürdürülebilir üniversite kütüphane binaları tasarlanabilmesi için yol gösterici bir rehber sunmuştur. Ayrıca yazarın akademik dili oldukça dikkatli ve özenli kullandığını söylemek mümkündür. Ayrıca yazarın intihal, kaynak gösterme, alıntı yapma gibi etik kurallara dikkat ettiği de ifade edilebilmektedir.

Kitap genel anlamda değerlendirildiğinde, ele alınan konular neticesinde başta üniversite kütüphaneleri ve üniversite kütüphane binalarının inşaa ve tasarımında yer alan tüm disiplinlerdeki profesyonellerin yararlanabileceği bir eser olarak nitelendirilebilir. Benzer şekilde diğer kütüphane türlerine de örnek olabilecek bir çalışma olduğu da söylenebilir. Bu açıdan değerlendirildiğinde kitabın yeni çalışmalar yapılabilmesi adına da ufuk açıcı ve yol gösterici bir eser olduğunu söylemek mümkün olmaktadır. Bununla birlikte söz konusu kitabın başta Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümleri olmak üzere ilgili diğer disiplinlere ait bölümlerde lisans ve yüksek lisans derecesinde ders kitabı olarak yararlanılabileceği de ifade edilebilir.

Çıkar Çatışması: Yazar, çıkar çatışması olmadığını beyan etmiştir.

Finansal Destek: Yazar, bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

Conflict of Interest: The author has no conflicts of interest to declare.

Financial Disclosure: The author declared that this study has received no financial support.

Kaynaklar

- Özdemir, E. (2024). *Türkiye’de üniversite kütüphane binaları için mimari program rehberi*. Nobel Bilimsel Eserler.
- Türk Dil Kurumu. (t. y., a). *Bina*. Türk Dil Kurumu sözlüğünde. 15 Aralık 2024’te <https://sozluk.gov.tr/> adresinden erişildi.
- Türk Dil Kurumu. (t. y., b). *Mimari*. Türk Dil Kurumu sözlüğünde. 15 Aralık 2024’te <https://sozluk.gov.tr/> adresinden erişildi.